

Былы старшыня Бялыніцкага райвыканкама працягвае знаходзіцца пад арыштам

Як стала вядома рэдакцыі нашай газеты з дакладна інфармаваных крыніц, былы старшыня Бялыніцкага райвыканкама Аляксандр Ільянава па ранейшаму знаходзіцца пад арыштам у следчым ізалятары г. Мінска.

Ужо некалькі тыдняў сярод насельніцтва Бялыніцкага і Горацкага раёна цыркулюе інфармацыя, што быццам бы Аляксандра Ільянава вызвалілі з пад варты і ён знаходзіцца пад дамашнім арыштам у сябе дома ў Горках. Нават знаходзіліся людзі, якія сцвяржалі, што яны асабіста размаўлялі з былым старшынёй Бялыніцкага райвыканкаму.

Нашаму карэспандэнту атрымалася пагутарыць з адным з кіраўнікоў следчай групы, якая займаецца справай Аляксандра Ільянава. Па яго словах, у апошні час у гэтай гучнай крымінальнай справе выявілася некалькі новых накірункаў, таму тэрмін правядзення следчых мерапрыемстваў у чарговы раз быў працягнуты. Нагадаю, што раней чакалась, што судовы працэс па справе былога старшыні Бялыніцкага райвыканкама, які быў затрыманы супрацоўнікамі КДБ яшчэ 5 лістапада мінулага году, пачнеца напрыканцы чэрвеня. Аднак у сувязі з новай інфармацыяй, атрыманай супрацоўнікамі праваахоўных органаў у апошні час, следства ў чарговы раз было падоўжана. У сувязі з гэтым, па словах аднаго з супрацоўнікаў следчай групы, судовы працэс па справе Ільянава пачнеца не раней чым праз пайтary - два месяцы.

Наша газета будзе працягваць сачыць за далейшым развиццём падзеі і паведамляць пра ўсе падрабязнасці гэтай гучнай справы.

Іван Барысаў

Беларусь оказалась в числе самых коррумпированных стран мира

Беларусь входит в число 40 самых коррумпированных стран мира, утверждает международная организация «Трансперенси Интернешнл», обнародовавшая свой ежегодный доклад под названием «Коррупционный барометр».

Коррупционный индекс Беларуси составил 2,1 пункта по 10-балльной шкале, где 10 означает самый лучший показатель, выводя страны на вершину рейтинга, передает РИА

«Новости».

Такой же рейтинг доверия - 2,1 пункта - у Азербайджана, Казахстана, Киргизстана, Таджикистана, и Туркменистана - 2,0 пункта.

Несколько выше рейтинг у России - 2,3 пункта.

Ну а самыми коррупционными странами в мире названы Мьянма, Сомали, Ирак, Гаити и Узбекистан.

На вершине рейтинга доверия инвесторов - страны, где

Нязгодных з АЭС стала болей

Прадстаўнікі грамадскай антыядзернай ініцыятывы **Горацкага раёна** Магілёўскай вобласці сабралі ў сваім рэгіёне больш за 2,5 тыс. подпісаў **супраць будаўніцтва ў Беларусі АЭС**.

У закліку да прэзідэнта, парламента і ўраду жыхары Горацкага раёна заклікаюць адміністрацію прынятае рашэнне пра будаўніцтва АЭС, а неабходныя сродкі накіраваць на стварэнне бяспечных тэхналогій энергазабеспеччэння.

Як адзначае **БелаПАН**, ініцыятары мяркуюць працягваць збор подпісаў, пакуль рашэнне пра будаўніцтва АЭС не будзе адменена. Активісты антыядзернай ініцыятывы падчас збору подпісаў інфармуюць жыхароў пра магчымыя наступствы будаўніцтва АЭС для людзей і навакольнага асяроддзя.

Неўзабаве актыўісты ініцыятывы збіраюцца зладзіць збор подпісаў у Мсціславе (Магілёўская вобласць).

взяточничество и кумовство встречаются реже всего - это Дания, Финляндия, Нидерланды, Швейцария, Канада и Норвегия.

Рейтинг коррупционности рассчитывается на основе данных, полученных от 12 независимых институтов.

www.belaruspartisan.org - інфармацыйны навінны сайт

Магілёўскія журналісты пратэстуюць

супраць новага закона «Аб СМІ»

Група з 18-і рэдактараў ма-ланакладных газет Магілёўскай вобласці і 20-і магілёўскіх сябраў БАЖ заклікала Аляксандра Лукашэнку не падпісаць новага закона «Аб сродках масавай інфармацыі». Пра гэта гаворыцца ў адмысловай заяве, якую журналісты прынялі 29 чэрвеня.

Аўтары заявы кажуць, што ўважліва азнаёміліся з тэкстам законапраекта, з экспертымі заключэннямі на гэты конт, а таксама правялі апытанні сярод чытачоў сваіх выданняў. «На падставе ўсяго пералічанаага і па сваім уласным цвёрдым перакананні мы заяўляема расучы і адназначны пратэст супраць новага закона „Аб СМІ“, які скажае самую сутнасць і мэту існавання перы-

ядычных выданняў, інтэрнет-выданняў і ўсёй прынятай у цывілізаваным свеце сістэмы і практикі інфармавання людзей...», — гаворыцца ў заяве.

Аўтары документа звяртаюць увагу на найбольш небяспечныя, на іх думку, тэндэнцыі, якія знайшлі адлюстраванне ў новым законапраекце: «...За парушэнне пэўных раздзелаў і артыкулаў закона (напрыклад, за супрацоўніцтва з замежнымі неакрэдытаванымі СМІ альбо за так званую дыскрэдытацыю краіны ў замежных СМІ) журналістам і аўтарам абязаная крымінальная адказнасць. Цалкам бе-задказным (ці наадварот — прадуманым?) росчыркам дэпутацкіх пер'яў самая прафесія журналіста пераводзіцца ў

разрад крымінальна небяспечных, што ў ХХI стагоддзі выглядае культурніцкім дзікунствам».

Магілёўскія журналісты заклікаюць Аляксандра Лукашэнку не падпісаць гэтага «габенага для аўтарытэту краіны» закона, а міжнародную супольнасць — «працягваць сваё уздзеянне на нашу краіну з мэтай яе дэмакратызацыі і падышэння статусу ў ёй таго паняцця, як права чалавека, у ліку якіх найважнейшае — свобода слова».

Са свайго боку, аўтары заявы абязаюць «працягваць адстойваць дэмакратычныя нормы і правілы журналістыкі і карыстацца імі ва ўласнай прафесійнай практицы».

Віктар Войт

В Беларуси сократят каждого пятого учителя

Возврат к 11-летке, который по обещанию президента и правительства должен пройти незаметно и безболезненно, грозит потерей работы каждого пятому педагогу. Министерство образования не хочет афишировать количество сокращенных учителей, однако, по неофициальным данным, работу потеряют 23,5 тысячи человек.

— Пока сложно назвать эту цифру, мы не знаем, сколько педагогов придется трудоустраивать. Но я вас уверяю, что каждым педагогом конкретно будут заниматься отделы образования, — заверил, отвечая на вопросы белорусских депутатов, заместитель министра образования Казимир Фарино, сообщает [«Интерфакс»](#).

Ранее же председатель комиссии по образованию, культуре, науке и научно-техническому прогрессу Палаты представителей Национального собрания Беларуси Владимир Зданович отмечал, что в результате перехода на 11-летнюю школу без работы останется 9% педагогов.

— Не должно пострадать ни качество подготовки, ни педагоги, которых, по оценке Минобразования, в случае перехода на 11-летнюю школу, от работы освободится около 9% от общего числа работников средней школы (около 20 тыс. человек), — заявлял в конце апреля депутат.

Сейчас же Министерство образования по поводу «освободившихся педагогов» предпочитает хранить молчание.

По словам замминистра образования Казимира Фарино, ситуация может проясниться после утверждения учебного плана средней школы.

Между тем, как стало известно [«Интерфаксу»](#) из неофициальных источников, сокращение в связи с переходом на 11-летнее обучение коснется 23,5 тысяч учителей из 135 тысяч, работающих в настоящее время в средних школах.

Куда собираются трудоустраивать всех этих людей, пока остается загадкой.

**Павел Михайлов,
«Салідарнасць»**

СКОЛЬКО СТОИТ ВЫСШЕЕ ОБРАЗОВАНИЕ?

Вступительная кампания только началась, но уже понятно, что желающих стать студентами белорусов гораздо больше, чем бюджетных мест в вузах. Тех, кто по результатам тестирования не сможет пробиться на «бюджет» ждет платная форма обучения.

Самое дорогое

Самым дорогим вузом Беларуси можно, как не удивительно, назвать Белорусский государственный медицинский университет, за год обучения в котором студентам (или их родителям) придется выложить 4-4,5 миллиона рублей. Самой же «дорогой» специальностью этого вуза является «стоматология» – 5,4 миллиона рублей в год. Кстати, высокая стоимость обучения (3,9-4 миллиона рублей) характерна для всех медицинских вузов Беларуси.

Не сильно отстает от «мединиверситета» и Белорусская государственная академия музыки, год обучения в которой обойдется в 4 миллиона рублей.

Но это вузы профильные, а среди остальных безусловным лидером является БГУ, в котором год обучения на многих специальностях факультета международных отношений, экономического и юридического факультетов «потя-

нет» почти на 3,8 миллиона рублей.

Близки к этой цифре отдельные специальности Гродненского государственного университета им. Янки Купалы (3,2-3,3 миллиона рублей).

Самое дешевое

Дешевле всего получать высшее образование в Витебской государственной академии ветеринарной медицины (специальность «зоотехника») – 1,5 миллиона рублей. Среди столичных вузов, наименее «дорогим» является Минский государственный лингвистический университет. Вне зависимости от выбранной специальности, обучение в этом вузе обойдется в 1,6 миллиона рублей.

Если говорить о «заочке», то

ее стоимость обычно составляет половину стоимости дневной формы обучения.

В среднем

В наиболее востребованных белорусских вузах за год обучения на дневном отделении нужно будет выложить около 2,3-2,9 миллиона рублей. Соответственно, за пять лет обучения студент-платник отдаст любимому вузу 11,5-14,5 миллиона рублей. Правда стоит отметить, что стоимость обучения на 1-4 курсах в большинстве вузов на 150-250 тысяч рублей больше, чем на 5 курсе, так как, по сути, пятикурсники учатся всего один семестр, а затем уходят на преддипломную практику.

«Интерфакс»

ЗА ПАСЛУХМЯНАСЦЬ А.ЛУКАШЭНКА ПРЫЗНАЧАЕ ДЭПУТАТАМ ДОБРЫЯ ПЕНСІ

Заканчваўца паўнамоцтвы дэпутатаў цяперашняга беларускага парламенту. Некаторыя з іх атрымаюць права выхаду на пенсію па ўзросце. Праблем з фінансамі ў іх, вядома, не ўзнікне — яны, як і іх калегі, якія апынуліся на ад-

пачынку год-два таму, будуць мець у месяц не менш за два мільёны 200 тысяч рублёў.

У той жа час у рабочага, які адстаяў ля гарачай сталеплавільнай печы 40 гадоў, пенсія ледзь-ледзь перавышае 400 тысяч рублёў, а ў былога кал-

гасніка не дасягае і гэтай лічбы. А колькі людзей маюць пенсію ў памеры ўсяго 180—300 тысяч рублёў!

«Народная воля»

www.nv-online.info - інтэрнэт-сайт газеты «Народная воля»

На “Машчаніцкай” справе зноў праводзяцца аператыўныя мерапрыемствы

На мінулым тыдні ў вёсцы Вялікая Машчаніца Бялыніцкага раёна міліцыянты з абласнога крымінальнага вышуку зноў абыходзілі хаты мясцовых жыхароў і праводзілі апытаць на-конт забойства сям'і з шасці чалавек, якое да гэтага часу застаецца нераскрытым. Нагадаю, што адбылася гэта жудасная падзея яшчэ трох гады таму, па падазрэнні ў забойстве амаль адразу былі затрыманы пяць маладых людзей – ураджэнцаў вёскі Вялікая Машчаніца. Аднак пасля больш чым двухгадовага разбіральніцтва і двух судовых працэсаў рашэннем Вярхоўнага суда маладыя людзі былі прызнаныя невінаватымі ў забойстве ў сувязі з недаказанасцю віны. Трое з іх ужо адпушчаны на волю і зараз знаходзяцца ў бацькоў у Машчаніцы, два чалавекі працягваюць адбываць пакаранне за іншыя злачынствы.

У гутарках з месцічамі аператыўнікі спрабавалі высветліць, ці не сталі ім вядомыя якія новыя факты пра гэта жахліве злачынства. Мне атрымалася пагутарыць з адным з супрацоўнікаў міліцыі і высветліць яго асабістасе меркаванне па гэтай гучнай справе. Мой суразмоўца паведаміў, што асноўнымі падазраванымі па-ранейшаму працягваюць заставацца тыя ж маладыя людзі, якія ўжо затрымлівалісь раней. Ён асабіста пераканаўны, што калі не ўсе, дык некаторыя з гэтых падазраваных прымалі ўдзел у злачынстве. Падставай для іх вызвалення стала, па яго меркаванню, дрэнная праца супрацоўнікаў аператыўнай групы па пошуку рэчавых доказаў адразу пасля забойства і добрая праца адвакатаў падчас судовых працэсаў.

Як бы там не было, забойцы сям'і з шасці чалавек да гэтай пары застаюцца нязнойдзенымі.

Іван Барысаў

Так і сказаў

Старшыня камісіі па адукацыі, культуры, навуцы і навукова-

тэхнічным прагрэсам
Палаты прадстаўнікоў

Уладзімір Здановіч:

“**Бацькі бачаць усіх сваіх дзяцей выключна ў ВНУ** і **прад'яўляюць прэтэнзіі** школе, што яна не можа **усіх падрыхтаваць да паступлення ў ВНУ**, і таму **яны вымушаныя наймаць рэпетытараў**. Але **ніколі** перад школай не стаяла задача, каб абсолютна **усіх падрыхтаваць да паступлення ў ВНУ**. У **сваю** чаргу **супрацьлеглую** мэту **бачаць чыноўнікі**. Яны **мяркуюць**, што большая частка дзяцей пойдзе ў **прафтэхвучэльні**, у **тэхнікумы**, а меншая – у **ВНУ**. И таксама **прад'яўляюць прэтэнзіі** да **школы**: чаму вы так не **рыхтуеце, не настройваеце дзяцей?**”

Свята Купальля ў Бялыніцкім раёне

У мінулья выходныя дэмакратычныя актыўісты Бялыніцкага раёна арганізавалі адзначэнне старажытнага беларускага народнага свята Купальля каля вёскі Гута на рацэ Друць. Ініцыятарамі і арганізатарамі святкавання выступілі даўнія рупліўцы беларушчыны прадпрымальнікі з Бялыніч браты Алег і Мікалай Мяцеліцы, а таксама Сяргей Рашчукой. Святкаванне праходзіла ў вельмі маляўнічым і жывапісным кутку Бялыніччыны на працягу трох дзён з 20 па 22 чэрвеня.

Удзел у адзначэнні свята Купальля прынялі не толькі прадстаўнікі Бялыніцкага раёна, але і шматлікія запроша-

ныя госці з іншых рэгіёнаў Беларусі. На берагу Друці сабралася 78 чалавек з Бялынічай, Магілёва, Мінску, Гомелі, Барысава, Горак і Дрыбіна, якія весела і з вялікім задавальненнем бавілі свой вольны час. Кожны вечар згодна старадаўняму, яшчэ з часоў паганства абраду, запальвалісь вялікія вогнішчы, ля якіх спявалі народныя песні, ладзіліся цікавыя гульні, былі арганізаваны танцы. Жадаючыя маглі наведаць своеасаблівую лясную лазню альбо паплаваць па рацэ Друць на каное. Кульмінацыяй свята стаў вечар у суботу, калі згодна старадаўнай народнай традыцыі дзяўчата пускалі

вянкі са свечкамі па рацэ Друць, каб даведацца, хто будзе ім наканаваны лёсам у жаніхі. Адзін з прысутных хлопцаў нават адразу кінуўся ў раку, каб вянок спадабаўшайся дзяўчыны дастаўся менавіта яму.

Пасля адзначэння свята ўсе ад'язжалі да дому добра адпачыўшымі, з самымі лепшымі ўражаннямі. Як адзначаў у гутарцы адзін з арганізатораў мерапрыемства Алег Мяцеліца, традыцыя святкавання Купальля ў Бялыніцкім раёне будзе працягнута і ў наступным годзе.

Барыс Вырэіч

Урачыстае адкрыццё мемарыяльнага знака на месцы Галоўчынскай бітвы адменена

У гэтым годзе адзначаецца 300-годдзе Галоўчанскай бітвы, якая адбылася 3 - 4 ліпеня 1708 года паміж шведскім войскам пад кірауніцтвам караля Карла 12 і расійскімі войскамі непадалёк ад вёскі Галоўчын, якая зараз знаходзіцца ў Бялыніцкім раёне. Па меркаванні шведскіх гісторыкаў, гэта была апошняя вялікая бітва, у якой шведскае войска на чале з Карлам 12 здолела атрымаць перамогу. Расійскія гісторыкі таксама лічаць, што Галоўчынская бітва, хоць яна і закончылася няўдала для рускага войска, мела важнае значэнне, таму што бой пад Галоўчынам узбагаціў ваенны вопыт, наблізіўшы рашаючую перамогу ў доўгай Паўночнай вайне (1700 – 1721 г.), якая была здабыта ў Палтаўскай бітве.

Несумненна адно – бітва пад Галоўчынам была важнай гістарычнай падзеяй еўрапейскага маштабу. За 300 год Галоўчынская зямля паспела прымірыць загінуўшых воінаў, некалькі тысяч якіх палегла і пахавана на месцы бітвы. Нажаль, доўгі час памяць аб іх заставалася неувекавечанай.

Нельга сказаць, што ніхто не ўзнімаў гэтага пытання. Шмат гадоў стукаўся ва ўсе дзвёры мясцовы краязнаўца Васіль Цыркуноў і яшчэ ў далёкім 1991 годзе яму амаль удалось дабіцца вырашэння пытання. Улетку 1991 года на шматлікія звароты адгукнуўся райкам КПБ, які на адным з пасяджэнняў бюро прыняў пастанову "Аб увекавечванні памяці рускіх воінаў, якія загінулі ў час Паўночнай вайны 1700 – 1721 гадоў ля вёскі Галоўчын". У ёй адзначалася: "лічыць неабходным узвесці помнік-абеліск і прыурочыць яго адкрыццё да 285-годдзя бітвы".

Помнік павінен быў з'явіцца ў 1993 годзе, але гэтага так і не адбылося.

Дастукаца да высокіх уладных кабінетаў зноў мясцовыя краязнаўцы змаглі толькі напрыканцы мінулага 2007 года, калі райвыканкамам было прынята прынцыповае разшэнне аб устаноўцы на месцы бітвы памятнага знака. Дзякуючы настойлівасці Васіля Емельянавіча Цыркунова, які зараз з'яўляецца старастай вёскі Галоўчын, вясной гэтага года паблізу вёскі Старае Сяло было добраупародкована месца і праведзены неабходныя падрыхтоўчыя работы (устаноўлены вялікі камень – абеліск) для адкрыцця памятнага знака з нагоды 300-гадовага юбілея Галоўчанскай бітвы. Урачыстае адкрыццё знака было прымеркована да часу пачатку бітвы і планавалася на 2 ліпеня гэтага году, пра што неаднаразова паведамляла Бялыніцкая раённая газета "Зара над Друццю", некалькі разоў матэрыйял аб рыхтавым адкрыцці абеліска быў паказаны ў выпусках навін абласнога тэлебачання. Напярэдадні ўрачыстай падзеі да камня былі прымасаваны дзве таблічкі: адна з выявай плану Галоўчынскай бітвы, тэкст другой на рускай мове паведамляе, што знак устаноўлены ў памяць аб воінах, загінуўшых у Галоўчынскай бітве 3 - 4 ліпеня 1708 года.

Аднак перад самым днём урачыстага адкрыцця нечакана стала вядома, што згодна загаду райвыканкаму мерапрыемства перанесена на восень гэтага года і будзе прымеркована да перамогі рускага войска каля вёскі Лясная. На маё пытанне, хто аддаваў загад на адмену ўрачыстага

адкрыцця помніка 2 ліпеня, не змаглі (ці не захацелі) адказаць ніхто з супрацоўнікаў як ідэалагічнага аддзелу райвыканкама, так і раённай газеты "Зара над Друццю". У прыватнай гутарцы адзін з супрацоўнікаў райвыканкама паведаміў, што рашэнне аб адмене ўрачыстага адкрыцця памятнага знака было прыныта па настойлівай "рэкамендацыі" вышэйстаячых структур аблвыканкама быццам бы з-за того, што ў гэтай бітве руское войска атрымала паразу і святковаць няма чаго. Як гэта судносіцца з ушанаваннем памяці загінуўшых воінаў і жыхароў Галоўчына (пад час бітвы мястэчка было дашчэнту спалена, быў зруйнаваны замак, які потым так і не аднавіўся, пашкоджаны касцёл), ён патлумачыць ня змог. Гэта тым больш цікава, што Беларусь пад час Паўночнай вайны знаходзілася ў складзе зусім іншай дзяржавы – Рэчы Паспалітай - і як рускія, так і шведскія войскі з'яўляліся для нашага народа чужынцамі.

Барыс Вырвіч

Настаўніца беларускай мовы выступае супраць беларускіх класаў

Справа гэта пачалася яшчэ ў пачатку кастрычніка мінулага 2007 года, напярэдадні прафесійнага свята педагогаў – сусветнага дня настаўніка. Вядомы актыўіст дэмакратычна га грамадскага руху бялыніччыны Алег Мяцеліца завітаў у кабінет дырэктара гімназіі № 1 г. п. Бялынічы Таццяны Іванаўны Балдушэўскай каб павіншаваць яе з прафесійным святам. У якасці падарунка Алег уручыў шаноўнай Таццяне Іванаўне новы нумар газеты Таварыства беларускай мовы імя Францішка Скарыны “Наша слова”, які амаль цалкам быў прысвечаны праблемам беларускамоўнай адукацыі. Таксама ён выказаў да Таццяны Іванаўны просьбу, каб яна разгледзела пытанне аб магчымасці адкрыцця ў гімназіі класаў з беларускай мовай навучання (гімназія на тэй перыяд часу толькі пачала стварацца з звычайнай сярэдняй школы № 1) і прапанаваў сваю дапамогу ў вырашэнні гэтага пытання. Дзеци даўняга прыхільніка беларусчыны Яўгенія і Станіслаў Мяцеліцы навучаюцца ў гімназіі № 1 у 9 і 5 класах адпаведна. Дырэктар гімназіі выказаўся, што ў прынцыпе школа не супраць, але вырашыць гэта пытанне можна будзе толькі напярэдадні новага навучальнага года. Вялікая энтузіазму ў адказе спадарыні Балдушэўскай не прагучала, што крыху здзівіла Алега Мяцеліцу, бо Таццяна Іванаўна па адукацыі з’яўляецца выкладчыцай беларускай мовы і літаратуры і, як ніхто іншы, павінна быць прыхільнікам беларушчыны.

На працягу вучэбнага года спадар Мяцеліца сустрэўся з многімі настаўнікамі, якія працуюць у гімназіі № 1 і СШ № 2 г. п. Бялынічы, узяў у класных кіраўнікоў 5 класаў абедзвюх

навучальных устаноў спісы ўсіх бацькоў (усяго ў 5 класах бялыніцкіх школ навучалісь дзеци больш чым з 180 сямей). Алег таксама пагутарыў са шмат якімі бацькамі (хача гэта была не яго справа, гэтым пытаннем павінна была займацца навучальная установа) і каля дзесяці з іх выказаў згоду з неабходнасцю стварэння класаў з беларускай мовай навучання. З боку адміністрацыі гімназіі ніякіх кроکаў у гэтым накірунку не праводзілася.

Каб ініцыяваць працэс стварэння класаў з беларускай мовай навучання, 8 траўня 2008 года Алег і яго жонка Наталля Мяцеліцы падалі афіцыйныя заявы дырэктару гімназіі № 1 Балдушэўскай Таццяне Іванаўне і загадчыку раённага аддзела адукацыі Пашкоўскаму Мікалаю Іванавічу. У заявах бацькі адзначылі, што згодна артыкулу 50 Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь наша дзяржава гарантует кожнаму свабоду выбара мовы выхавання і адукацыі, а ў адпаведнасці з Законам Рэспублікі Беларусь “Аб мовах у Рэспубліцы Беларусь” артыкулем № 3 грамадзянам Рэспублікі Беларусь гарантуюцца права карыстатацца іх нацыянальнай мовай.

У адпаведнасці з Законам Рэспублікі Беларусь “Аб адукацыі” (артыкулам № 5) асноўнымі мовамі навучання і выхавання ва ўстановах адукацыі Рэспублікі Беларусь з’яўляецца беларуская і руская. Дзяржава гарантует грамадзянам права выбара мовы навучання і выхавання і стварае адпаведныя ўмовы для рэалізацыі гэтага права. Навучанню на беларускай мове, выданню літаратуры, падручнікаў і навучальных дапаможнікаў на беларускай мове

аказваецца дзяржаўная падтрымка.

Таксама ў заявах было падкрэслена, што ў адпаведнасці з Законам Рэспублікі Беларусь “Аб мовах у Рэспубліцы Беларусь” артыкулам № 21 “Права на выхаванне і атрыманне адукацыі на нацыянальной мове” гэта права забяспечваецца сістэмай дашкольных установ, агульнаадукацыйных школ, прафесійна-тэхнічных вучылішч, сярэдніх спецыяльных і вышэйшых навучальных установ.

Адзначана, што згодна артыкула № 33 Закона Рэспублікі Беларусь “Аб агульной сярэдняй адукацыі” стварэнне класаў у агульнаадукацыйнай установе можа ажыццяўляцца пры наяўнасці аднаго і больш вучняў.

Напрыканцы заяў Наталля і Алег напісалі, што іх дзеци Мяцеліца Яўгенія і Мяцеліца Станіслаў навучаюцца ў гімназіі № 1 г. п. Бялынічы адпаведна ў дзесятым і пятым класах, што яны, як бацькі, рэалізуючы гарантаване нашай дзяржавай права выбара мовы навучання і выхавання і, улічваючы жаданне дзяцей, яны жадаюць, каб іх дзеци

выхоўваліся і навучаліся на беларускай мове. Таму яны звяртаюцца з адпаведнымі заявамі і прысяць стварыць умовы для выхавання і навучання іх дзяцей у гімназіі № 1 на роднай нацыянальнай беларускай мове.

Ужо праз 4 і 5 дзён, альбо 12 і 13 траўня былі атрыманы адказы з гімназіі № 1 і раённага аддзела адукацыі. Хоць яны прышлі з розных установ, тэкст адказаў за подпісам дырэктара гімназіі Т. І. Балдушэўскай і начальніка аддзела адукацыі М. І. Пашкоўскага быў амаль аднолькавы.

(працяг на стр. 7)

Настаўніца беларускай мовы выступае супраць беларускіх класаў

(*Працяг. Пачатак на ст. 6*)

Дарэчы, у адказ на заяву бацькоў, напісаную на беларускай мове, настаўніца беларускай мовы і літаратуры Таццяна Балдушэўская і былы рулівец беларускага нацыянальнага адраджэння на пачатку 90-х гадоў і старшыня раённай арганізацыі РГА “Белая Русь” Мікалай Пашкоўскі даслалі свае лісты на рускай мове. У тэксле адказаў паведамлялася, што ў ДУА “Гімназія № 1 г. п. Бялынічы” асноўнай мовай адукацыі заснавальнікам агульнаадукацыйнай установы з улікам пажаданняў вучняў і іх законных прадстаўнікоў вызначана руская і адкрыццё класа з беларускай мовай навучання пры наяўнасці аднаго вучня ў гімназіі № 1 эканамічна немэтазгодна. Бацькам прапаноўвалася накіраваць дзяцей вучыцца ў адну з вясковых школ з беларускай мовай навучання.

Наталля і Алег Мяцеліцы не пагадзіліся з адказам і 23 траўня накіравалі новы зварот да загадчыка аддзела адукацыі Бялыніцкага райвыканакама Мікалай Пашкоўскага і дырэктара ДУА “Гімназія № 1 г. п. Бялынічы” Таццяны Балдышэўскай. У ім яны выказалі нязгоду з пазіцыяй кіраунікоў ад адукацыі аб немэтазгоднасці арганізацыі класаў з беларускай мовай навучання ў гімназіі № 1 для забеспечэння гарантаванага дзяржавай права выбара мовы навучання і выхавання дзяцей. Таксама ў звароце адзначалася, што апытаць наконт вызнанчэння мовы навучання ў гімназіі № 1 ніколі не праводзіўся, таму сцвяржэнне, што руская мова з’яўляецца асноўнай мовай навучання з уліком пажаданняў вучняў і іх законных прадстаўнікоў не

адпавядае сапраўднасці. Сям’я Мяцеліцаў падкрэсліла таксама, што кірауніцтва аддзела адукацыі і адміністрацыя ДУА “Гімназія № 1 г. п. Бялынічы” не зрабіла ні аднаго кроку для пераадолення “эканамічнай немэтазгоднасці” у справе адкрыцця беларускамоўных класаў, што за ўесь навучальны год не было праўедзена ні аднаго мерапрыемства, накіраванага на тое, каб зацікавіць другіх вучняў і іх бацькоў у навучанні на роднай мове беларускага народа, што дазволіла б стварыць класы з колькасцю больш за аднаго вучня.

Далей у звароце Наталля і Алег Мяцеліцы падкрэслілі, што яны жадаюць каб іх дзеци навучалісь на роднай мове менавіта па месцы жыхарства сям’і, тым больш што дзяржава на заканадаўчым узроўні (арт. 5 Закона Рэспублікі Беларусь “Аб адукацыі”) не толькі гарантует права выбара мовы навучання і выхавання, але і аказвае дзяржаўную падтрымку навучанню на беларускай мове. Яны адзначылі, што ў г. п. Бялынічы налічваецца больш за 10 тысяч жыхароў, але аддзелам адукацыі Бялыніцкага райвыканакама не створана ні аднаго класа з беларускай мовай навучання, дзе жадаючыя маглі б вучыць сваіх дзяцей. Напрыканцы звароту Наталля і Алег Мяцеліца паведамляюць, што, калі праўлема не можа быць вырашана на ўзроўні раёна, яны будуть дабівацца ажыццяўлення сваіх праў на больш высокім узроўні і да стварэння ўмоў для навучання на беларускай мове для іх дзяцей па месцы іх пастаяннага жыхарства дзеци будуть вымушаны адмовіцца ад наведвання заняткаў. Усю адказнасць за гэтыя крок сям’я Мяцеліцаў вы-

мушана ў скласці на ДУА “Гімназія № 1 г. п. Бялынічы” і аддзел адукацыі Бялыніцкага райвыканакама.

Амаль месяц пасля накіравання звароту ніякіх паведамленняў ад чыноўнікаў ад адукацыі сям’я Мяцеліцаў не атрымлівала, пакуль у апошнюю дэгаду чэрвеня не патэлефонавалі з гімназіі № 1 і не запрасілі Алега і Наталлю на бацькоўскі сход у чацвер, 26 чэрвеня к 18.00 26 чэрвеня 2008 года. Мяцеліцы прыйшлі на бацькоўскі сход, высветлілася, што на сход бацькоў вучняў 5 класаў яны спазліліся, бо ён адбыўся ў 17.30. Алегу і Наталлі толькі паведамілі, што на гэтым сходзе ўсе бацькі аднаголосна выказаліся супраць стварэння класа з беларускай мовай навучання.

Пасля прыходу сям’і Мяцеліцаў пачаўся сход бацькоў вучняў 9-х класаў. З палымнай прамовай выступіла дырэктар гімназіі № 1, настаўніца беларускай мовы і літаратуры Таццяна Балдушэўская. У сваім выступе Таццяна Іванаўна выказалася супраць стварэння класаў з беларускай мовай навучання ў сувязі з эканамічнай немэтазгоднасцю. Таксама яна адзначыла, што вучням, скончышчым 9 класаў, хутка патрэбна працягваць далейшае навучанне ў вышэйшых і сярэднеспеціяльных установах адукацыі, а на іх плечы і так кладзеца цяжар чарговай школьнай рэформы (дарэчы, распачатай нашымі вельмі разумнымі чыноўнікамі ад адукацыі), што наогул беларуская мова не з’яўляецца асабліва важнай, таму рускамоўныя класы патрэбна захаваць.

(заканчэнне на ст. 7)

Настаўніца беларускай мовы выступае супраць беларускіх класаў

(Заканчэнне. Пачатак на стр. 6 і 7)

. Яшчэ яна адзначыла, што ў гімназіі № 1 і так вельмі шмат робіцца для беларушчыны, але на пытанне Алега Мяцеліцы, колькі вучняў размаўляюць асабіста з ёй па беларускі, Таццяна Іванаўна адказаць так і не змагла.

Пасля прамовы спадарыні Балдушэўскай аргументы Алега і Наталлі Мяцеліцы абытых, што размова ідзе не аб усеагульным пераводзе на беларускую мову навучання, а аб стварэнні новых класаў для дзяцей, жадаючых вучыцца на беларускай мове, не змаглі пераканаць іншых бацькоў і большасць з іх выказала жаданне, каб дзецы працягвалі навучанне на рускай мове.

Што самае цікавае, ужо на наступны дзень пасля правядзення бацькоўскіх сходаў, 27 чэрвеня, сям'я Мяцеліцаў атрымала амаль аналагічныя адказы з аддзела адукацыі Бялыніцкага райвыканкама і

ДУА “Гімназія № 1 г. п. Бялынічы” за подпісам Мікалая Пашкоўскага і Таццяны Балдушэўскай. У абодвух адказах паведамляецца, што з бацькамі вучняў 5-х і 9-х класаў праведзены сходы, на якіх бацькі выказалі жаданне працягнуць далейшае навучанне дзяцей на рускай мове і распавядзеца, як шмат робіцца для заахвочвання любві да роднай мовы і культуры беларускага народа ў гімназіі № 1 (дарэчы, абодва адказы зноў напісаны па руску, вось дык праіва “любві” да роднай мовы...). У лістах зноў указываецца, што адкрыццё класаў з беларускай мовай навучання пры наяўнасці аднаго вучня немэтазгодна і Наталлі і Алегу Мяцелікам працуеца накіраваць дзяцей на навучанне ў ДУА “Эсьмонскі вучэбна-педагагічны комплекс “Дзіцячы садок-сярэдняя школа”, дзе навучанне і выхаванне вядзеца на беларускай мове.

Бацькі Яўгеніі і Станіслава

не згодны з гэтай працягненнай аддзела адукацыі, бо вёска Эсьмоны знаходзіцца ад Бялыніча на адлегласці больш за 10 кіламетраў. Яны па-ранейшаму патрабуюць, каб іх дзецям у адпаведнасці з законадаўствам Рэспублікі Беларусь была прадастаўлена магчымасць атрымліваць адукацыю на роднай беларускай мове па месцы праіывання ў г. п. Бялынічы. У сувязі з парушэннем канстытуцыйных праіваў сваіх дзяцей Наталля і Алег Мяцеліцы ў бліжэйшы час збіраюцца падаць дакументы для разгляду справы ў Бялыніцкі раённы суд.

На вялікі жаль, сучасная беларуская школа не выхоўвае сваіх вучняў ні беларусаў, ні сапраўдных патрыётаў сваёй краіны, бо як можна быць сапраўдным беларусам і патрыётам, калі не ведаць роднай беларускай мовы і гісторыі сваёй краіны...

Сяргей Семяновіч

Арэнду офісу БНФ у Магілёве павялічылі ў 10 разоў

Камунальныя службы Ленінскага раёну Магілёва паслья больш як гадавога перапынку падоўжылі дзеяньне дамовы на арэнду офісу рэгіянальнай арганізацыі Партыі БНФ. Пры гэтым, аднак, камунальнікі запатрабавалі аплачваць арэнду па новых коштах. За офіс давядзенца плаціць 185 эўра ў месец.

Цяпер у Магілёве ўсе апазыцыйныя партыйныя арганізацыі аплачваюць арэнду офісаў паводле камэрцыйных коштаў. Яшчэ горшая сітуацыя з раённымі партыйнымі

суполкамі. Іх давялося ліквідаць, бо для іх няма офісаў.

Управа маёмасці Магілёўскага гарвыканкаму ў сакавіку 2007 году паслья ператрусу ў партыйным офісе адмовілася працягваць тэрмін дзеяньня дамовы. Тады ж міліцыянты офіс запячаталі.

Фармальная запячатанае памяшканье заставалася офісам рэгіянальнай арганізацыі **партыі БНФ** на працягу году. Летасць управа юстыцыі аблівіканкаму двойчы пагражала кіраўніку арганізацыі Рыгору Кастусёву папярэджаннем на

падставе адсутнасці юрыдычнага адресу. Знайсьці новы офіс партыйцам не ўдавалася.

Паводле Рыгора Кастусёва, пры канцы мінулага тыдня ён атрымаў паведамленне ад камунальнікаў. Яны дазволілі, кажа ён, зьняць пячатку й надалей выкарыстоўваць памяшканье як офіс, аднак са змененымі ўмовамі аплаты:

“Зараз гэты офіс будзе каштаваць у дзесяць разоў болей. Раней мы плацілі 18,2 эўра, цяпер будзем плаціць 182 эўра».

Бялыніцкі раён, в. В.Машчаніца.
тэл. 37-110. Рэдактар Вырвіч Б.І.
Наклад. 299 асобнікай